

[Korsgaard.]

sin Jord, fordi det ikke kan give en almindelig Arbejdsløn; og dette synes mig i Sandhed at være et Forhold, der i høj Grad maner til Alvor, ikke alene for det større, men ogsaa for det mindre Landbrug.

Formanden: Der er endnu indtegnet 3 Talere, der ønsker Ordet for korte Bemærkninger. Dermed maa det være forbi med de korte Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Duborg har Ordet for en kort Bemærkning.

Duborg: Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen paastaar stadig, at det er en Gældskrise. Det bliver imidlertid ikke rigtigere deraf. Det rigtige i det ærede Medlems Udtalelser er, at de, der har lidt Gæld, kan bedre klare det end de, der har meget, de har nemlig den Mulighed, at de kan laane, det har de andre ikke; men det har uendelig lidt med Produktionsforholdene at gøre.

Til det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen (Lejres) Udtalelse om, at det er des mere mærkeligt, at man kan klage, naar Raastofprisen er gaaet mere ned end Produktprisen, vil jeg sige, at det ærede Medlem glemmer, at hele den store Post, der hedder de indenlandske Udgifter, alle vore almindelige Udgifter her i Landet, alle Leveomkostninger, Skatter, Lønninger *ikke* er faldet, og det er denne store Post, der vanskeliggør Driften, og det er denne store Post, som det er saa umaadelig vanskeligt at faa ændret. Det, som vi køber udefra, og som danner Grundlaget for Produktionen, er gaaet ned i saa lave Priser, at der ikke er rimelig Udsigt til, at det kan komme længere ned. Den største Vanskelighed er derfor, at vi selv skal klare det. Hvis vi kunde klare det gennem et Prisfald i Udlandet, var Sagen lettere.

Hvad angaar dette, at den løse Gæld, som det blev fremhævet jeg ikke havde taget med, er meget større nu end i gamle Dage, er det uden Tvivl rigtigt. Den løse Gæld kan i Dag efter en Statistik rundt regnet opgøres til ca. 600 Mill. Kr. for dansk Landbrug. Men ser man dette Tal i Forhold til Landbrugets Fremgang i andre Værdier, i Sparekasseindskud, saa er der i Virkeligheden mange Gange Dækning for den løse Gæld, saa dette giver intet Bevis for Landbrugets Tilbagegang i Formue, tværtimod.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Frederiksen: Jeg takker det ærede Medlem Hr. Duborg for den selvfølgelig Indrømmelse, han gav mig med Hensyn til, at det har stor Betydning for Landbrugeren, om han har Gæld eller ikke. Den næste Indrømmelse maa da blive denne, at det er i høj Grad bestemmende for en Landbrugers Produktionsforhold, med hvilken Part af Indtægten han skal betale den Rentebyrde, som paahviler ham forud for alt andet.

Saa kun en kort Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Korsgaard. Det ærede Medlem mener, at det er urimeligt og umuligt, at en Statshusmand efter Loven af 4. Oktober 1919 kan gaa ind til en Forrentningsbyrde paa 48 Kr. 48 Ø. pr. Td. Land i en middelgod Ejendom. Det er fuldkommen korrekt, og hvis det ærede Medlem Hr. Korsgaard vil regne efter, hvor meget $4\frac{1}{2}$ pCt. Rente af 14 000 Kr. andrager for 13 Tdr. Land. . . . . (*Korsgaard:* Det koster meget mere at oprette Bruget). Han har denne Rentebyrde og endda hele Prioriteten. . . . . (*Korsgaard:* Resten giver de ham). Det ærede Medlem skulde lade være at afbryde mig og høre efter, saa var det muligt, at han en Gang kom til at forstaa, hvad det drejer sig om.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har Ordet for en kort Bemærkning.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Det ærede Medlem Hr. Korsgaard siger, at naar Husmandsbruget har Betingelser for at klare sig bedre end andre Brugsformer i en vanskelig Tid, er det, fordi Husmændene forstaa at leve af det, der kan blive tilovers. Ja, det er et godt Princip, som mange andre skulde tage til Følge.

Jeg tror nu, at dette gælder ikke alene Husmændene, men ogsaa andre indenfor det danske Landbrug. De danske Landbrugere har i andre Krisetider vist, at de har været i Stand til, naar det kneb, at sætte deres Fordringer ned, og det er det, der gør det muligt, at Landbruget i en vanskelig Tid kan klare sig. Det er ogsaa det, der gør, at det store Landbrug har vanskeligere ved at klare sig.

Et frit Erhverv som det danske Land-